

- ΙΤΑΛΙΑ ΜΑΪΣ ΤΟΥ 68
- 4η ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕΔΕΝ ΛΕΥΚΟΣΙΑΣ.
- ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ
- ΜΑΘΗΤΙΚΑ

ΜΠΡΟΣΤΑ

**ΨΗΦΟΣ
 ΣΤΑ 18**

ΣΤΙΣ

ΚΑΛΠΕΣ

Πολύ πριν από το πραξικόπημα και την εισβολή, η Σοσιαλιστική Νεολαία ΕΔΕΝ είχε διαπιστώσει διάσταση τοποθέτησης μεταξύ βουλής και λαού, και είχε ταχθεί από τότε υπέρ της άμεσης διεξαγωγής βουλευτικών εκλογών. Με αυτό τον τρόπο η ΕΔΕΝ πίστευε ότι ο λαός θα μπορούσε να αποκαταστήσει τις σχέσεις του με τη βουλή, που είχαν διαταραχτεί με την ύποπτη τοποθέτηση της βουλής απέναντι στην συνωμοτική επίθεση της Παπαδοπουλικής χούντας ενάντια στον Κυπριακό λαό.

Γίναμε τότε, μάρτυρες μιας κομμοτραγικής αντίστασης. Βλέπαμε ένα ολόκληρο λαό να καταβαίνει στους δρόμους σύσσωμος για να αντιμετωπίσει τα χουντικά τελεσίδικα, τα πραξικοπήματα που σχεδιάζονταν σε βάρος του, και την αντίθεση του στην δικτατορία στην Ελλάδα και την καθοδηγούμενη Έσοκδητική τρομοκρατία, και την Βουλή, να στέλνει ψηφίσματα συμπαράστασης στους ύποψους σφαγιαστές εκείνων, που την έχουν τοποθετήσει σαν προαπαιτούμενο των δικαιών τους, να ταυτίζει την Έσοκδητική, ένοπλη, τρομοκρατία με την αντίσταση του λαού, τον Πρόεδρο Μακάριο με τον Γρίβα, και να αρνείται να συζητήσει εκθεση και ξυλοδαρισμό, δημοκρατών που είχαν οργανώσει ειρηνική διαμαρτυρία ενάντια στην δικτατορία, στα χουντικά στοιχεία της Έθνικής Φρουράς.

Με το πραξικόπημα της 15ης του Ιούλη ο διαχωρισμός έγινε ακόμα πιο σαφής και πιο βαθύς, η ελεγχόμενη από την οικονομική ολιγαρχία βουλή, μας γέννησε ένα πραξικοπηματία «πρόεδρο» και πραξικοπηματίες «υπουργούς» και φυσικά το μεταπραξικόπημα. Η ένοχη βουλή αρνήθηκε ακόμα για μεγάλο χρονικό διάστημα να συζητήσει το πραξικόπημα, δεν θέλησε καθόλου να αγγίξει το θέμα της κάθαρσης, και έβαλε στα συρτάκια πρόταση νόμου της κυβέρνησης για στράτευση του λαού.

Μα η ένοχη της Κυπριακής βουλής δεν σταμάτησε εδώ, κατάρχησε από την μια μέρα στην άλλη δικαιώματα που η εργατική τάξη κέρδισε

με αγώνες και αίμα και έδωσε το δικαίωμα στην κεφαλαιοκρατική τάξη να ξεζουμίσει ανεξέλεγκτα τον κόπο και τον ιδρώτα των εργατών.

Έπρεπε να έλθει η απροκάλυπτη προδοσία της οικονομικής ολιγαρχίας (με την μυστική συμφωνία Κληρίδη - Ντενκτάς) για να εκτεθούν ανεπανόρθωτα, όλοι όσοι κοντόφθαλμα επέτρεπαν στον Κληρίδη και την τάξη του να βρίσκεται επικεφαλής σ' ένα αγώνα που ξεπουλούσε καθημερινά, και να δώσουν το πράσινο φως για τις εκλογές.

Δεν θα πανηγυρίσουμε επειδή οι θέσεις μας δικαιώθηκαν, γιατί δεν είναι στιγμές για πανηγύρια. Η ώρα της αλήθειας ήρθε κάπως αργά και δεν μας επιτρέπει τέτοιες πολυτέλειες.

Η ουσία του θέματος είναι ότι ορισκόμαστε μπροστά στην πραγματικότητα των εκλογών. Ο διαχωρισμός είναι σαφής, τόσο σαφής που δεν επιτρέπει ούτε παρεξηγήσεις, ούτε παρερμηνείες. Ο ιμπεριαλισμός είναι τόσο κοντά που δεν επιτρέπει πειραματισμούς.

Από την μια δρικόονται οι δυνάμεις της αλλαγής, οι αντιιμπεριαλιστικές, οι αντιπραξικοπηματικές, οι αντικατοχι-

κές, οι πατριωτικές και από την άλλη βρίσκονται οι δυνάμεις του κεφαλαίου, της ύποταξης και της εξάρτησης. Το χάσμα είναι μεγάλο και αγεφύρωτο.

Από την μια δρικόεται ο λαός και η προέκτασή του, από την άλλη βρίσκεται το εξαρτημένο κεφάλαιο και η προέκτασή του.

Τυχόν αποχώρηση του Κληρίδη από την ηγεσία του Έθνους δεν γεφυρώνει το χάσμα. Αυτοί που νομίζουν ότι διώχνοντας τον Κληρίδη ανοίγουν διάπλατα τις πόρτες της συνεργασίας με την οικονομική ολιγαρχία, προσδόνουν την εργατική τάξη και τον αγώνα του λαού.

Αυτοί που φάχνουν για νέους карабоκύρηδες, για να τους φορτώσουν στις πλάτες της εργατικής τάξεως για ακόμα 19 χρόνια δεν κάνουν τίποτε άλλο από το ν' ανοίγουν τον τάφο τους με τα ίδια τους τα χέρια.

Οι εργάτες, οι αγρότες, όλοι οι γνήσιοι πατριώτες, δεν θ' ανεχθούν τέτοιες θρώμικες συμμαχίες. Ο λαός έχει ξεκαθαρίσει αυτό που θέλει, θέλει αγώνα με όλα τα μέσα για Λευτεριά, Έθνική ανεξαρτησία και περηφάνεια, ο λαός θέλει μια βουλή αντιιμ-

περιαλιστική, αντινατοϊκή που θα κάνει πράξη την θέλησή του και θα τοποθετήσει τις δάσεις ενός μακροχρόνιου απελευθερωτικού αγώνα.

θα φέρουν τον αγώνα των μαζών στο προσκήνιο, και που θα εγγυώνται:

- Πραγματική κάθαρση.
- Στράτευση του λαού.
- Στράτευση των πόρων.
- Μακροχρόνιο αγώνα.
- Αγώνα ενάντια στην διζωνική.

Η ΕΔΕΝ δεν θα πάψει ούτε στιγμή να ξεγυμνώνει τους εχθρούς του λαού, θα κατέβει στον προεκλογικό αγώνα και θα βοηθήσει μ' όλη της την δύναμη, τις δυνάμεις που

σοσιαλιστική

αν δεν κάνω εγώ
αν δεν πάρει κανείς
αν δεν κινήσει τις
πλάτες να γίνουν
τα σκοτάδια λαμπρά

έκφραση

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

Η ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ εκλογών για τις 3 του Οχτώβρη δίνει νέα τροπή στην πορεία του αγώνα της Κύπρου. Η κρίση της οικονομικής ολιγαρχίας παίρνει συγκεκριμένη μορφή και εκφράζεται μέσα από τις στήλες του δεξιού τύπου σαν αντικομμουνιστική ύστερία. Η δεξιά προσπαθεί απεγνωσμένα να τρομοκρατήσει το λαό μιλώντας για κίνδυνο «κομμουνιστικού ολοκληρωτισμού».

«Ποιά είναι όμως η «δημακρατικότητα» του δεξιού τύπου; Αν η δεξιά πίστευε πως έχει την υποστήριξη της πλειοψηφίας του λαού θα υποστήριζε την απλή αναλογική πράγμα που θα της έδινε την πλειοψηφία και στη Βουλή. Προτιμά όμως το πλειοψηφικό που θα της δώσει την ευκαιρία να επιδοθεί σε μία έκστρατεια κατατρομοκράτησης χωρίς να νάναι αναγκασμένη να την βασίσει στην πραγματικότητα του ότι βρίσκεται σε μειοψηφία.

Η ειρωνεία είναι ότι η δεξιά βρίσκεται σε τέτοια χάλια που ούτε ο αποκλεισμός των επαναστατημένων νέων από 18-21 ούτε το πλειοψηφικό δεν μπορεί να την σώσει. Εκεί που ποντάρουν είναι ο εκφοβισμός του λαού και της ηγεσίας του.

ΟΙ ΑΠΕΙΛΕΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Η ΠΡΟΣΦΑΤΗ δήλωση του Ντεμιρέλ με την οποία διακηρύσσει πως η Τουρκία μπορεί να καταλάβει ολόκληρη την Κύπρο ακόμα και τώρα δεν ήλθε σαν έκπληξη σε μας. Ούτε οι πληροφορίες για συνέχιση του έποικισμού των κατεχομένων σε μεγάλη κλίμακα.

Γελοιοποιεί, όμως, την πολιτική όλων εκείνων που απόκρουαν τον αγώνα και επιζητούσαν λύσεις μέσα από διαδικασίες μυστικής διπλωματίας. Για τους «ρεαλιστές» της Κύπρου έχουμε γράψει πολλές φορές. Σημεία έχει ότι η δήλωση Ντεμιρέλ έρχεται μετά την Έλληνοαμερικανική συμφωνία και την πρόταση Καραμανλή για σύμφωνο μη επίθεσης με την Τουρκία.

Ο ιμπεριαλισμός είναι εναντίον της Κύπρου. Η Τουρκία σαν όργανο του εκφράζει τα ιμπεριαλιστικά συμφέροντα. Δεν υπάρχει λύση που εξυπακούει λευτεριά και ταυτόχρονα να προέλθει από συμβιβασμούς με τον ιμπεριαλισμό.

Έτσι δεν μένει άλλη διέξοδος από τον αγώνα ενάντια του. Κι αν δεν το θέλει ο κ. Καραμανλής, ο λαός μας θα παλέψει, γιατί είναι υποχρεωμένος να παλέψει.

Στόν αγώνα του έχει συμπαραστάτη τον λαό της Ελλάδας, ανεξάρτητα από τις υποπτες υποχωρήσεις της Ελληνικής Κυβέρνησης.

Η ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΤΕΛ — ΑΒΙΘ

Η ΜΑΖΙΚΗ κινητοποίηση των Παλαιστινίων στη δυτική όχθη του Ιορδάνη έφερε κι' όλος τα πρώτα σημαντικά αποτελέσματα. Το μεγάλο δίλημμα της κυβέρνησης του Ισραήλ κατά πόσο θα επιτρέψει την δημιουργία συνοικισμών στα κατεχόμενα έδαφη πήρε τέλος.

Έβραιοι άριστεροι κινητοποιήθηκαν μαζικά σε μία διαδήλωση 20.000 ατόμων στο Τέλ - Αβιθ ζητώντας το σταμάτημα της δημιουργίας καταυλισμών και την προσέγγιση με τους Παλαιστινίους.

Οι αδιάλλαχτοι στην κυβέρνηση αναγκάστηκαν να δεχτούν μία συμβιβαστική λύση κάτω από μία τέτοια πίεση. Οι συνοικισμοί θα γίνονται μόνο σε μερικές περιοχές της Δυτικής όχθης.

Αυτό δεν σημαίνει πως η λύση είναι ικανοποιητική. Η μαζική όμως διαδήλωση Έβραίων στο Τέλ - Αβιθ είναι έκφραση ενός βαθειού ρήγματος μέσα στην Ισραηλινή κοινωνία και πρόδρομος σοβαρών εξελίξεων. Δίνει ακόμα ελπίδες για τη δημιουργία κάποιου αντισιωνιστικού κλίματος και κινήματος που θα αποτελέσει καταλύτη για την απελευθέρωση της Παλαιστίνης και τη δημιουργία μιας κοινωνίας για Άραβες και Έβραίους.

ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ;

Η προκήρυξη εκλογών στην Ιταλία δίνει μία νέα όψη στην κρίση που μαστίζει τη χώρα για πολλά τώρα χρόνια. Ιδιαίτερα η τελευταία πενταετία υπήρξε χωρίς προηγούμενο περίοδος αστάθειας για την εξουσία. Η διατήρηση της κυβέρνησης των Χριστιανοδημοκρατών είτε με την μορφή του συνασπισμού με το Σοσιαλιστικό Κόμμα είτε σαν κυβέρνηση μειοψηφίας, βασίστηκε στην ανοχή της άριστερας και ειδικότερα του Κομμουνιστικού Κόμματος.

Το Κ.Κ.Ι. από καιρό τώρα έχει βάσει στα ράφια της ιστορίας την προοπτική της επαναστατικής αλλαγής της κοινωνίας. Η προσπάθειά του ήταν να συναντήσει στα μέσα του δρόμου τους ταλαντευόμενους ψηφοφόρους με αποτέλεσμα να αυξάνεται αργά αλλά σταθερά η επιρροή του. Όμως η τελευταία φάση αυτής της επιτυχίας έδειξε ακριβώς τους κινδύνους που προϋποθέτει μία τέτοια πρόεγγιση.

Η λαϊκή αγανάκτηση εναντίον των ΧΔ οδήγησε σε μία εκπληκτική αύξηση των ψήφων του ΚΚΙ στις περιφερειακές εκλογές (29.7% το 1970, 33.3% το 1975), φέρνοντας έτσι το κόμμα στην πρώτη θέση σε 7 από τις 15 περιφέρειες. Το ΚΚΙ είναι ακόμα το κύριο κόμμα σχεδόν σε όλες τις σημαντικές πόλεις. Μπολόνια, Φλωρεντία, Γένοβα, Μιλάνο, Νεάπολη, Ρώμη, Τουρίνο και Βενετία. Αντί όμως το Κομμουνιστικό Κόμμα να δει σωστά την επαναστατική διάθεση του Ιταλικού λαού, προσπάθησε να δώσει ακόμη περισσότερο νερό στο κρασί του για να αποδείξει στην άρχουσα τάξη πως δεν έχει στόχο την εξουσία αλλά απλώς την επίτευξη μιας διαταξικής κυβέρνησης για την εφαρμογή ενός προγράμματος μεταρρυθμίσεων.

Όσοις η κατάσταση της οικονομίας είναι σε τέτοια χάλια που κανένα πρόγραμμα, αποδεχτό στην οικονομική ολιγαρχία δεν μπορεί να προσφέρει τίποτε στους Ιταλούς εργάτες. Μία τέτοια διαταξική κυβέρνηση, όχι μόνο δεν θα μπορούσε να δώσει μεταρρυθμίσεις μα θα αναγκαστεί να εφαρμόσει τα σκληρά αντιεργατικά μέτρα που μία ΧΔ κυβέρνηση δεν είναι σε θέση να το κάνει από το φόβο της αντίδρασης των εργατών. Το μόνο βέβαιο αποτέλεσμα σε μία τέτοια περίπτωση είναι η φθορά του ΚΚΙ και η απογοήτευση των μεσαίων στρωμάτων με τους δημοκρατικούς θεσμούς, πράγμα που θα προσφέρει εύφορο έδαφος για το ξάπλωμα αντιδημοκρατικών τάσεων.

Μέχρι που φτάνει όμως ο ιστορικός συμβιβασμός του ΚΚΙ; Ας δούμε τις διακηρύξεις και τις πράξεις του ίδιου του κόμματος. Ο Γραμματέας του ΚΚΙ Ένρικο Μπερλίγκουερ σε συνέντευξή του στους «Τάιμς» του Λονδίνου είπε: «Αγωνιζόμαστε για να πετύχουμε μία ισορροπία δυνάμεων, και στη χώρα και

στη Βουλή. Είμαστε εναντίον προώρων εκλογών άνκαι δεν έχουμε κανένα λόγο να αμφιβάλλουμε για την επιτυχία μας». (Τάιμς 25.11.75). Ακόμα και η διεκδίκηση της εξουσίας με κοινοβουλευτικά μέσα θεωρείται επικίνδυνη. Κάθε βήμα πρέπει να γίνεται με την συγκατάθεση των κεφαλαιοκρατών. Ποιά όμως άρχουσα τάξη θα παραδώσει την εξουσία χωρίς μανιασμένη αντίδραση με όλα τα μέσα;

Όσο για το οικονομικό πρόγραμμα άρκει να πάρουμε τις απόψεις του Λουτσιάνο Μπράκα, οικονομολόγου του ΚΚΙ: «Πολύ λίγες εθνικοποιήσεις θα χρειαστούν. Στη πραγματικότητα ίσως υπάρξει επαναφορά μερικών τομέων σε ιδιωτική ιδιοκτησία» (Όμπσέρβερ 22.6.75). Αυτό είναι το αντιπολιτευτικό πρόγραμμα για το σοσιαλισμό!

Τόν περασμένο μήνα το Σοσιαλιστικό Κόμμα απέσυρε την ανοχή του απέναντι στην κυβέρνηση μειοψηφίας των ΧΔ. Η Κυβέρνηση αναγκάστηκε να παραιτηθεί και προκηρύχθηκαν εκλογές. Σε αυτές τις εκλογές το ΚΚΙ θ' αναδειχτεί πιθανόν το μεγαλύτερο κόμμα. Ίσως ακόμα τα κόμματα της άριστερας να έ-

χουν την πλειοψηφία με ποσοστό ψήφων περισσότερο από 50%. Αυτό θα θέσει μπροστά στις εθδνες τους, με το πιό άμεσο τρόπο όλα τα άριστερά κόμματα. Η Ιταλία περνά μία κρίσιμη καμπή στην οποία η τοποθέτηση των ηγεσιών της άριστερας θα έχει αποφασιστική σημασία.

Αυτό το αντιλαϊκό αντανάσσεται πολύ καλά οι ηγέτες των ιμπεριαλιστικών μητροπόλεων. Η ΣΙΑ χρηματοδοτεί πολιτικά κόμματα της δεξιάς, ο Κίσιγκερ αντιτίθεται στην συμμετοχή των κομμουνιστών σε Εθρωπαϊκές Κυβερνήσεις. Και μόλις πριν μερικές μέρες ο θλιβερός τέως πρωθυπουργός της Αγγλίας Γουίλσον προειδοποίησε τα Σοσιαλιστικά Κόμματα σχετικά με την συνεργασία τους με τα «αντιδημοκρατικά» Κομμουνιστικά κόμματα λέγοντας μία ιστοριούλα:

«Μία αναβάτιδα πήγε ίσοσια πάνω σε μία τίγρη. Γύρισε η τίγρη με την αναβάτιδα στη κοιλιά και το χαμόγελο στο χείλη».

Μπορεί η ιστοριούλα να επαναληφθεί κάπως αλλαγμένη: με το ΚΚΙ στη κοιλιά της αντίδρασης...

ΓΑΛΛΙΑ

ΜΑΗΣ

ΤΟΥ 68

Το ξεσίκωμα ξεκίνησε από το τι αρχικά φάνηκε σαν ένα μικρό φοιτητικό επεισόδιο στη Ναντέρν του πανεπιστημίου του Παρισιού. Τον Μάρτη του 68 περίπου 800 άριστεροι φοιτητές κάτω από την ηγεσία του Ντανιέλ Κόν - Πέντιτ, ένα όνομα που έγινε πολύ γνωστό μετά το Μάη του 68, άρχισαν έκδηλως διαμαρτυρίας. Η είσοδος της αστυνομίας στο πανεπιστήμιο ξεσίκωσε θύελλα αντίδρασης από τους φοιτητές. Διαδηλώσεις και μάχες με την αστυνομία σ' ολόκληρο το Παρίσι γενικήθηκαν. Το Μάη ολόκληρος ο φοιτητικός κόσμος της Γαλλίας, άπεργούσε, διαδήλωνε τη διαμαρτυρία του, και μαχόταν με την αστυνομία, απαιτώντας όπως νομιζόταν στη νάρχη εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις απλώς και μόνο. Βέβαια το ξεσίκωμα του Μάη είχε πολύ γενικότερες κοινωνικές προεκτάσεις...

Στις 13 του Μάη πολλοί εργάτες συνενώθηκαν με τους φοιτητές στις διαδηλώσεις, και βάδισαν στο Παρίσι, τη 10η ακριβώς επέτειο της Άλγερινής επανάστασης που είχε φέρει το Ντέ Γκώλ ξανά στην εξουσία. Ταυτόχρονα, άρχισαν παντού άπεργίες, άπεργίες που γινόντουσαν άψηφώντας τις αντίθετες αποφάσεις της ηγεσίας των συντεχνιών που γενικά έπαιζε ρόλο πυροσέστη. Έργαστάσια άρχισαν να καταλαμβάνονται από τους άπεργούς και συμβούλια εργατών και φοιτητών άρχισαν να ξεφυτρώνουν. Η οικονομία της Γαλλίας συθίζταν ολόένα και πιο πολύ στο χάος.

Με την είσοδο της εργατικής τάξης στον άγώνα, δεν υπήρχε πια καμιά άμφισβησία για τον χαρακτήρα του ξεσικώματος. Οι φοιτητές άναφταν τον σπινθήρα για να φανούν οι αντίθετες μέσα στην Γαλλική κοινωνία. Οι φοιτητές και οι εργάτες δεν απαιτούσαν τίποτε λιγότερο από την άνατροπή του άστικού καθεστώτος.

Τόσον ο Πρόεδρος Ντέ Γκώλ, όσον και ο πρωθυπουργός Πομπιντού, ύποτίμησαν άρχικά το μέγεθος της δυσάρεσκιας των φοιτητών και εργατών και δεν ύπολόγισαν καλά τις διαστάσεις που ήάπαιρνε στη συνέχεια. Άλλά αυτός ο κακός ύπολογισμός έγινε κι' από την πλευρά του Κομμουνιστικού Κόμματος Γαλλίας, που έσπευσε να καταδικάσει τους φοιτητές της Ναντέρν σαν «μικρές ομάδες Τροτσκιστών, Μασόκων και άναρχικών».

Με την είσοδο όμως της εργατικής τάξης στην πάλη

Κόν-Μπεντί,

για μεταρρυθμίσεις ή και για την άνατροπή του συστήματος τα πράγματα άρχισαν να παίρνουν διαφορετική τροπή. Στα έργαστάσια, πανεπιστήμια, κατηλιημένα θέατρα και άλλους χώρους συγκέντρωσης άκούγονταν επαναστατικές ζήμιλιες, συνθήματα, συζητήσεις.

Οι άδομαχίες με την αστυνομία συνεχίζονταν και ένα τεράστιο κύμα καταλήψεων έργαστασιών κάλυψε ολόκληρη τη χώρα. Η κυβέρνηση άρχισε να κινητοποιεί εφέδρους.

Στο μεταξύ η συμμαχία φοιτητών και εργατών συνεχίζόταν στη βάση, ενώ στην ηγεσία τα πράγματα δεν ήταν ρόδινα.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα καταδίκασε την ηγεσία των φοιτητών που άπάντησε με άντίλογο τρόπο.

Στις 18 του Μάη, ο Ντέ Γκώλ διάκοψε το ταξίδι του στη Ρουμανία και επέστρεψε στην Γαλλία. Η κυβέρνηση ήταν άκόμα άναποφάσιστη. Ο γενικός γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος ζήτησε κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Ο Πομπιντού πρότεινε διαπραγματεύσεις με τις συντεχνίες για εξέταση των εργατικών αιτημάτων. Στο μεταξύ

έκατομμύρια εργατών άκόμα και άγροτών άπεργούσαν. Διάφοροι άγρότες έκοβαν τους δρόμους με τα τρακτέρ.

Οι μάχες διαδηλωτών — αστυνομικών ξέσπασαν σε όξύτερη μορφή στη Λατινική συνοκία του Παρισιού στις 23 και 24 του Μάη. Ο Ντέ Γκώλ, εμφανίστηκε τότε στην τηλεόραση και άνακοίνωσε την άπόφασή του για τη διενέργεια δημοψηφίσματος, και άπαιτούσε μαζική ψήφο εμπιστοσύνης διαφορετικά θα ύπόβαλλε παραίτηση.

Οι επαναστατημένοι εργάτες και φοιτητές άπάντησαν κεραυνούβρα, με μία μαζική διαδήλωση στο Παρίσι, με τήν όποια άποκήρυσαν το Ντέ Γκώλ και την άπόφασή του. Δέκα χιλιάδες άτομα εισόβαρα στο Χρηματιστήριο του Παρισιού και το έκαψαν. Οι άναρχικοί ύψωσαν τη μαύρη σημαία. Στη Λυών ξέσπασαν επίσης μάχες.

Στη συνέχεια, η κατάσταση άρχισε να χειροτερεύει για τους επαναστάτες. Όταν η ηγεσία των συντεχνιών ήλθε σε συνενόηση με το Πομπιντού, στις 26 του Μάη, άφου ο πρωθυπουργός ύποσχέθηκε άύξηση στο βασικό μισθό των εργατών. Αυτό σήμανε διάσπαση στη συμμαχία φοιτητών — εργατών. Σ' ανταλλάγμα οι συντεχνίες θα έκαναν το πόν να σταματήσουν τις διαδηλώσεις και δέχτηκαν την άναστολή του δικαιώματος για συγκέντρωσεις.

Βέβαια, η άπόφαση των συντεχνιών δεν έγινε δεκτή με ενθουσιασμό από τους ίδιους τους εργάτες. Όταν ο Ζωρζ Σεγκουί, γενικός γραμματέας της όμοσπονδίας των Γαλλικών συνδικάτων, έπισκέφθηκε το κατηλιημένο έργαστασιο της Ρενώ στα προάστια του Παρισιού, άποδοκιμάστηκε άνεπιφύλακτα από τους εργάτες. Έτέτοια γεγονότα έβαλαν άναμφισβήτητα, σε δύσκολη θέση τους ηγέτες των συντεχνιών, όταν συζητούσαν με την κυβέρνηση.

Ενώ οι άπεργίες και οι διαδηλώσεις συνεχίζονταν, ο πρόεδρος Ντέ Γκώλ μετάδθηκε στη Γερμανία. Έκει έξασφάλισε την ύποστήριξη των Γαλλικών στραμάτων που σταθμεύουν εκεί. Άφου έξασφάλισε αυτή την ύποστήριξη, επέστρεψε στο Παρίσι όπου με δηλώσεις του πήρε στάση σκληρή άπέναντι στην κυβέρνηση. Η άντεπανάσταση άρχισε τη δραστηριότητά της. Ολόκληρη η δεξιά ύποστήριξε τον πρόεδρο. Άρχισαν μάλιστα να γίνονται και δεξιές διαδηλώσεις.

Οι συντεχνίες άρχισαν ξανά διαπραγματεύσεις με τη κυβέρνηση και ο νόμος για άύξηση των μισθών ύπογράφτηκε. Όπως είπαμε πιο πάνω, οι εργάτες στην άρχή άρνήθηκαν

να επιστρέφουν, στις δουλειές τους, άλλά σιγά — σιγά το άρχισε να γίνεται.

Σιγά — σιγά το άστικό κράτος κατάφερε να ξανακερδίσει τον έλεγχο του πάνω στην κατάσταση. Το ξεσίκωμα τελικά άπότυχε.

Αυτά είναι με λίγα λόγια τα γεγονότα όπως συμβήκαν 8 περίπου χρόνια πριν από σήμερα. Το έρώτημα που μπαίνει μπροστά μας είναι γιατί άπότυχε η επανάσταση.

Άρχικά θα κάνουμε μερικές διαπιστώσεις. Ο Μάης του 68 ήταν μία αυθόρμητη εκδήλωση δικτατορίας του Γαλλικού λαού ενάντια στην εκμετάλλευτη του καπιταλισμού. Άν στην άρχή μπήκαν μπροστά οι φοιτητές, είναι φανερό πως η διάσπαση που πήρε η έξέγερση, ύφειλόταν στην άνταπόκριση της εργατικής τάξης. Έτσι, πέρα από τα εκπαιδευτικά προβλήματα των φοιτητών, το κίνημα άγκάλιασε όλα τα προβλήματα του εργαζόμενου λαού, και άποτελέσει έμπρακτη άρνηση του καπιταλισμού σαν κοινωνικού συστήματος.

Στο ξεσίκωμα έλαδαν μέρος όλες οι ομάδες στο χώρο της επαναστατικής άριστερας και καμιά από μόνη της δεν μπορεί να διεκδικήσει άποκλειστικότητα για το τι έγινε. Η πιο βασική όμως διαπίστωση ήταν η άνικανότητα και η άπροθυμία του Κομμουνιστικού Κόμματος να καθοδηγήσει τις επαναστατημένες μαζες. Έγινε, δηλαδή φανερό η ρεφορμιστική του στάση και η έγκατάλειψη της επαναστατικής πολιτικής. Σήμερα τουτό είναι άκόμα πιο φανερό, άφου και έπίσημα το Γαλλικό Κομμουνιστικό Κόμμα άποκήρυξε την επανάσταση. Οι συντεχνίες άπό την άλλη άκολούθησαν καθάρα οικονομιστική πολιτική, και τουτό πηγάζει άκριβώς από τη στάση του Κ.Κ.

Έτσι το κίνημα άπόμεινε ούσιαστικά χωρίς ηγεσία για να το κατευθύνει στους στόχους που καθόριζαν οι μαζες έόδων μπροστά τους. Οι φοιτητές και οι δυνάμεις της επαναστατικής άριστερας ήταν αδύναμες και κατατεμαχισμένες για να μπορέσουν να παράσχουν ένισποτημένη ηγεσία. Έτσι η ένότητα του λαού στην επαναστατική πράξη, δεν βρήκε την ηγεσία που απαιτούσαν οι περιστάσεις. Με λίγα λόγια έλειπε το επαναστατικό εκείνο

κόμμα που θα καθοδηγούσε τον άγώνα.

Η άποκήρυξη των άγώνων του Μάη του 68, σαν άριστεριστικών ενεργειών, δεν έσταθει. Πιθανόν στη διάρκεια των γεγονότων να έγιναν πράξεις έξτρεμιστικές που να ζήμιωσαν την πορεία του άγώνα. Άλλά τέτοιες ενεργείες δεν λείπουν από καμιά επανάσταση. Το βασικό στοιχείο που συντέλεσε στην άποτυχία ήταν η έλλειψη καθοδήγησης. Είναι χαρακτηριστικό πως το Κ.Κ. διαπραγματεύοταν με τη κυβέρνηση για άύξησης μισθών, ενώ η εργατική τάξη και οι φοιτητές διαδήλωναν την άπαίτηση τους για άνατροπή του συστήματος και σοσιαλιστικό μετασχηματισμό. Δεν μπήκε η ηγεσία του Κ.Κ. μπροστά στα γεγονότα. Έμεινε πίσω από τα γεγονότα γιατί άκριβώς ήθελε να μείνει.

Έδώ μπαίνει μπροστά μας το πρόβλημα της όργάνωσης του Κόμματος. Άν το κόμμα και οι συντεχνίες επέτρεπαν μέσα από τις όργανωτικές τους δομές ν' άκουστεί η φωνή των άπλων μελών, τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά. Γιατι ο Μάης του 68 έδειξε πως οι μαζες προπορεύονταν της ηγεσίας.

Σήμερα ο Μάης του 68 στέκει μπροστά μας σαν ένα παράδειγμα ήρωισμού των Γάλλων Έργατών και της σπουδαζουσας νεολαίας. Συχνά γίνεται άναφορά στις άντικειμενικές συνθήκες, που δεν ήταν, όπως λέγεται από μερικούς όρμους για ένα τέτοιο ξεσίκωμα. Μια τέτοια δικαιολογία είναι ένας εύκολος τρόπος για να καλύπτονται και να έξηγούνται όλες οι άποτυχίες. Εκείνο που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι η όρμότητα που έδειξαν οι μαζες με το ν' άγκαλιάσουν το κίνημα των φοιτητών. Δείχνει τη δύναμη του αυθόρμητου στοιχείου και επιβεβαιώνει τη χρεωκοπία όλων εκείνων που δεν έχουν έμπιστοσύνη στις μαζες. Η άποτυχία ύφειλεται όχι στο ότι η έξέγερση του Γαλλικού λαού ήταν άριστεριστική — πως μπορεί άλλωστε μια τόσο καθολική συμμετοχή ν' άποτελεί άριστερισμό; — άλλά σαφώς στην έλλειψη ηγεσίας η καλύτερα στην ύπαρξη μιας ηγεσίας που έθεσε διαφορετικούς στόχους από τις ίδιες τις μαζες.

Για κάποιον που ενδιαφέρεται για την αλλαγή της κοινωνίας και έχει στρατεύσει τον εαυτό του στον αγώνα, το να μπορεί να έχει σωστή θεώρηση του κράτους έχει πρωταρχική σημασία.

Το κράτος είναι κάτι που ένας επαναστάτης θα συναντά καθημερινά και στην πράξη αλλά και στη θεωρία. Πολύ πρόσφατη εξ άλλου είναι η περίπτωση που ένα από τα όργανα του κράτους (ή αστυνομία) συγκρούστηκε με το λαό στη προσπάθειά της να προστατέψει το άντρο του ιμπεριαλισμού την Αμερικάνικη πρεσβεία. Αν δεν καταφέρει κάποιος να καταλάβει το τι πραγματικά είναι το κράτος τότε οι δυνατότητές του σαν επαναστάτη είναι πολύ περιορισμένες.

Τη μεγάλη αυτή σημασία έχουν καταλάβει όχι μόνο οι Μαρξιστές που προχώρησαν σε βάθος στην επιστημονική εξέταση του κράτους αλλά και οι άστοι κοινωνιολόγοι. Με τη διαφορά όμως ότι προσπαθούν να συγκαλύψουν το ρόλο του κράτους, να φέρουν σκοταδισμό στο τι πράγματι είναι. Ισχυρίζεται για παράδειγμα ότι το κράτος υπήρχε πάντα και ότι είναι ο πάνω από την κοινωνία δικαίος κριτής των διαφορών κοινωνικών ομάδων. Πολύ φυσικός είναι ο ισχυρισμός τους. Είναι όμως πράγματι έτσι; Είναι το κράτος ο αμέτοχος δικαίος κριτής των αντιθέσεων στην κοινωνία μας; Υπήρχε πάντοτε;

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

ΠΡΩΤΟΓΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

Αν πάμε μερικές χιλιάδες χρόνια πίσω στην πρωτόγονη κοινωνία θα δούμε ότι τίποτα όπως το σημερινό κράτος δεν υπήρχε. Θα δούμε επίσης ότι και άλλο χαρακτηριστικά της κοινωνίας μας όπως η ιδιωτική παρουσία, ο καταμερισμός εργασίας και η επέκταση οι τάξεις δεν υπήρχαν.

Διάφοροι επιστήμονες που μελέτησαν τις πρωτόγονες αυτές κοινωνίες στην Νότιο Αφρική όπως ο Βίκτωρ Έλλεμπέργκερ αναφέρουν ότι η εξουσία θριακάταν αποκεντρωμένη και στα χέρια κάθε ομάδας. Επίσης άλλοι που αναφέρονται στην Αίγυπτο και Μεσοποταμία μιλούν για μια κοινωνία που επικρατούσε ισότητα τόσο στη ζωή όσο και στα κοινωνικά καθήκοντα.

Πότε λέμε όμως ότι υπάρχει κράτος; Από τη στιγμή που άρισμένα καθήκοντα και δικαιώματα όπως το να έχεις όπλα, να δικάζεις, να κάμνεις

νόμους που φεύγουν από τα χέρια της ολότητας του πληθυσμού και γίνονται κτήμα μιας μικρής μειοψηφίας.

Αν εξετάσουμε το πότε και γιατί εμφανίστηκε το κράτος δηλ. η συγκέντρωση εξουσιών και δύναμης στα χέρια μιας μειοψηφίας θα δούμε ότι όταν τα αγαθά ήταν κοινά και τα καθήκοντα τα ίδια δεν υπήρχε κράτος. Όταν όμως εμφανίστηκε η ατομική ιδιοκτησία που έφερε τον διαχωρισμό σε τάξεις και τον καταμερισμό εργασίας εμφανίστηκε και το κράτος.

Αυτό δεν είναι τυχαία σύμπτωση. Από την στιγμή που δημιουργήθηκαν αντιθέσεις μέσα στην κοινωνία έγινε αναγκαίο να υπάρξει μια δύναμη που φαινομενικά θα στεκόταν πάνω απ' αυτή για να μπορεί να ελέγχει αυτή την εσωτερική πάλη έτσι που να μην καταστραφεί η κοινωνία.

ΕΙΔΙΚΑ ΙΣΩΜΑΤΑ ΕΝΟΠΛΩΝ

Σε αντίθεση με την άστατική και δίχως κράτος κοινωνία που ολος ο πληθυσμός ήταν εύκο-

λος, με την εμφάνιση των τάξεων και του κράτους δημιουργήθηκαν ειδικά σώματα ενόπλων, φυλακές νόμοι.

Πιο πολύ τα ένοπλα σώματα έχουν μεγάλη σημασία γιατί αποτελούν το πιο σημαντικό όργανο του κράτους.

Είναι το όργανο που το κράτος — ή μειοψηφία — μπορούσε και μπορεί να επιβάλει με τη βία την απόφαση και τη δύναμή του πάνω στη πλειοψηφία.

Αν όμως με τα νέα δεδομένα της ταξικής κοινωνίας ο πληθυσμός ήταν όπλισμένος στην ολότητά του τότε ο ταξι-

κός αγώνας θα εκφραζόταν με ένοπλα ανάμετρησή ανάμεσα στις ανταγωνιστικές τάξεις.

ΟΡΓΑΝΟ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΤΑΞΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Το κράτος είναι αποτέλεσμα ταξικών ανταγωνισμών. Σκοπός του επίσης είναι να ελέγχει και να μετριάσει τις ταξικές συγκρούσεις. Εκτός των άλλων ξεπήδησε μέσα από τον αναδρασμό της ταξικής πάλης. Είναι φυσικό λοιπόν να είναι το όργανο της πιο οικονομικά δυνατής τάξης που το χρησιμοποιεί για να κρατεί σκλάβες τις εκμεταλλευόμενες και καταπιεσμένες τάξεις.

ΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

προστατεύει τη χώρα από κάθε ξένη επίβουλη. Φαινομενικά είναι όπλα και δίχως κανένα ψεγάδι. Ποιά είναι όμως η πραγματικότητα;

Λένε εσωτερική ειρήνη. Υπάρχει όμως πραγματική ειρήνη; Η πάλη των τάξεων είναι αδιάκοπη. Το τι έννοσυν ακριβώς είναι το να μη θγει ή πάλη αυτή έξω από τα πλαίσια που τους επιτρέπει να εκμεταλλεύονται τον κόπο της εργατικής τάξης. Δηλαδή να μην διαταραχθούν οι κοινωνικές σχέσεις έτσι που να υπάρχει κίνδυνος σε κέρδη.

Όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής περιουσίας ποιος εξυπηρετεί; Δεν είναι φυσικό να εξυπηρετεί αυτούς που έχουν; Πολλοί είναι οι κεφαλαιοκράτες. Και αυτοί που έχουν τα πιο

ο στρατός από την άλλη μεριά το τι ουσιαστικά προστατεύει είναι τα συμφέροντα των κεφαλαιοκρατών από τον κίνδυνο να καταπατηθούν από άλλους ξένους κεφαλαιοκράτες.

Η ιστορία και η ίδια η πείρα μας μας έχει δείξει πως χρησιμοποιούνται τα όργανα αυτά. Το προξικόπημα και η εισβολή έδειξε καθαρά το ρόλο τους.

Αν πάρουμε τα άτομα που καθοδηγούν τα σώματα αυτά θα δούμε ότι είτε προέρχονται από την άστική είτε γίνονται ένα μ' αυτή αφού πληρώνονται αρκετά έτσι που να ταυτίζονται τα συμφέροντά τους με τη τάξη αυτή. Εκτός των άλλων για να μπορέσει κάποιος να αναρριχηθεί σε τέτοια θέση που να μπορεί να αποφασίζει και να δια-

τάζει χρειάζεται να περάσει από μια ολόκληρη σειρά δοκιμών με κριτή το σε πόσο βαθμό δεχεται την άρχουσα τάξη και την ιδεολογία της. Πράγμα που πρέπει να αποδείχνει καθημερινά.

Η ΔΙΚΑΙΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

Για να μπορεί να υπάρχει τάξη μέσα στην κοινωνία χρειάζονται ώρισμένοι κανόνες. Οι κανόνες αυτοί είναι οι νόμοι. Έφ' όσον όμως ζούμε σε μια ταξική κοινωνία με αντιθέσεις με ενδοκοινωνική πάλη και κυρίαρχη τάξη, είναι φυσικό οι νόμοι να είναι στα χέρια της τάξης που κυβερνά, της κυρίαρχης τάξης για να διατηρεί τις σχέσεις όπως είναι.

Ποιος φτιάχνει τους νόμους.

Στον καπιταλισμό φτιάχνονται από ειδικούς που υπερασπίζονται το σύστημα που έχουν την άστική ιδεολογία και που προέρχονται βασικά από την άστική τάξη.

Που άποσκοπούν οι νόμοι.

Στο να διατηρήσουν τις σχέσεις παραγωγής όπως είναι, στο να υπερασπίζονται την ιδιωτική περιουσία και στο να εμποδίζουν και καταδικάζουν όποιον ή όποιους προσπαθούν να αλλάξουν κάτι που αντιτρατεύεται τα συμφέροντα της κεφαλαιοκρατίας ή όποιον αποτελεί «κίνδυνο» για την — ταξική — κοινωνία. Παραδείγματα έχουμε πολλά. Νόμοι περί τύπου, βιομηχανικών σχέσεων, εργατικών ενώσεων, κομμώτων κ.λ.π.

Ποιοι αποδίδουν δικαιοσύνη.

Κατά πλειοψηφία είναι άτομα που προέρχονται από την άστική τάξη ή όπως συμβαίνει με άλλους αξιωματούχους του κράτους συνταυτίζονται με την άστική τάξη, από πλευρά ιδεολογίας, τρόπου ζωής, μισθού.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ

Στο σημερινό στάδιο του καπιταλισμού ο κυβερνητικός μηχανισμός έχει αναπτυχθεί σε τεράστιο βαθμό και παίζει σημαντικό ρόλο στην κοινωνία γενικά. Για το αυτό το άνωτερο στελέχη της κυβερνητικής μηχανής είναι πρόσωπα που παίζουν μεγάλο ρόλο στην λειτουργία του κράτους.

Τα άτομα που έχουν θέσεις αυτές έχουν τις ίδιες σχέσεις με την άστική τάξη όπως οι αξιωματικοί του στρατού και της αστυνομίας και οι δικαστές. Δηλαδή είτε είναι οι ίδιοι κεφαλαιοκράτες είτε πληρώνονται αρκετά ώστε να νοιώθουν μέλη της και να την υπερασπίζονται.

Συνοψίζοντας μπορούμε να πούμε ότι το άστικό κράτος είναι το όργανο της άστικής τάξης για να διατηρείται στην εξουσία και για να εκμεταλλεύεται και καταπιέζει την εργατική τάξη και άλλα στρώματα. Τα όργανα του κράτους είναι ο εκφραστής αυτής της καταπίεσης. Επίσης ότι ο δρόμος για την απελευθέρωση της εργατικής τάξης είναι μέσα από την συντριβή του άστικού κράτους και των οργάνων του.

Στο επόμενο ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Στο σημερινό κοινωνικό σύστημα, που ζούμε, το καπιταλιστικό, οι σχέσεις παραγωγής είναι πολύ διαφορετικές από τα προηγούμενα συστήματα. Έτσι και το κράτος — το άστικό — είναι φτιαγμένο για να εξυπηρετεί τις νέες σχέσεις παραγωγής.

Το άστικό κράτος ξεπήδησε μέσα από την πάλη της κεφαλαιοκρατικής τάξης έναντι στην φεουδαρχία σαν το μέσο που μπορούσε η κεφαλαιοκρατία να επιβάλει το δικό της εκμεταλλευτικό σύστημα.

Σε αντίπαρθεση με τον φεουδαρχισμό όπου το κράτος ήταν απολυταρχικό και ο ένα βαθμό αποκεντρωμένο, το νέο

άστικό κράτος ήταν δημοκρατικό και πιο συγκεντρωτικό.

Όμως λόγω ακριβώς της ταξικής φύσης της κοινωνίας μας παραμένει όργανο στα χέρια της κυρίαρχης τάξης για να διατηρηθεί στην εξουσία.

Την φύση του όμως αυτή μπορούμε να την καταλάβουμε από τα όργανα του και το ρόλο τους.

Ας τα δούμε λοιπόν.

ΕΝΟΠΛΙΑ ΣΩΜΑΤΑ (ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ — ΣΤΡΑΤΟΣ)

Αν ρωτήσουμε τους άποληγτές του καπιταλισμού θα μας πούν ότι ρόλος του είναι, να

οι μαθητες μας γραφουν...

Είναι αδιανόητο σε μια ε-
ποιαδήποτε χώρα να αντιμετω-
πίζεται η εκπαίδευση όπως έ-
να οποιοδήποτε άλλο εμπορικό
είδος. Δεν νοείται η φύση της
εκπαίδευσης να καθορίζεται
από τους αυθαίρετους κριτές
προσφάτων και της υπηρεσίας.
Οποιοδήποτε όμως ή προσφά-
ρα δωρεάν εκπαίδευσης σε
μια χώρα που τό 1)3 σχεδόν
των σχολικών κτιρίων χάθηκε
και 38 περίπου χιλιάδες μα-
θητές βρέθηκαν χρις σχολική
στέγη, δεν είναι καν συζητή-
σιμη. Επιβάλλεται: Έρχεται
ήπως η Κυπριακή πραγματι-
κότητα να μäs διαφεύσει. Για-
τί οι μαθητές μέσης εκπαίδευ-
σης πληρώνουν διδάκτρα. Έ-
πίσης ένας μεγάλος αριθμός
μαθητών δεν γίνεται δεκτός
στά κρατικά σχολεία και έτσι
αναγκάζεται να φοιτήσει σε
ιδιωτικά σχολεία. Υπάρχουν
μαθητές από τα κατώτερα
στρώματα, πρόσφυγες που δεν
μπορούν να καταβάλουν τα δι-
δάκτρα και έτσι αναγκάζον-
ται να βρουν μια διέξοδο στο
πρόβλημά τους με τα ιδιωτικά
σχολεία. Και δημιουργείται η
ακόλουθη κατάσταση. Τα ιδιω-
τικά σχολεία που προσφέρουν
μια μόρφωση κάποιας ποιότη-
τας να ζητούν ψηλά διδάκτρα
και τα υπόλοιπα να στοιβά-

ζουν ένα υπέρογκο αριθμό μα-
τώντας όμως χαμηλά διδα-
κτρα. Πόση αλήθεια τάχα πε-
ριέχουν όρισμένες φήμες, που
λένε ότι σε όρισμένα ιδιωτικά
σχολεία 60 με 70 μαθητές
στοιβάζονται στην ίδια τάξη;
Οι πρόσφυγες μαθητές των
ιδιωτικών σχολείων, απαιτή-
σαν πολλές, φορές με διαδη-
λώσεις και καθιστικές απερ-
γίες, την μείωση των διδά-
κτρων ή τον κρατικό παρέμβα-
τισμό στα ιδιωτικά σχολεία.

σχολικών επιχειρήσεων. Πα-
ράλληλα το κράτος όμιλεί για
συντονισμένη προσπάθεια οι-
κονομικής ανασύνταξης και κα-
λεί το λαό να βοηθήσει. Μή-
πως η εργατική τάξη που θα
ανακωντάξει την οικονομία, ι-
κανοποιείται μόνο με την ύ-
ποτυπώδη μόρφωση που της
προσφέρεται: "Όμως η Ά-
στική τάξη δίνει μια άλλη ε-
κλογή στα κατώτερα στρώμα-
τα. Μια εκλογή που συνεισφέ-
ρει σε δικό της κέρδος. Αυ-

Αυτό απομακρύνει το μαθητή
από κάθε μορφή κοινωνικής
άπασχόλησης, και του δημιουρ-
γει ψυχολογικά φράγματα.
Η τόσο μεγάλη ζήτηση
φροντιστηρίων ύπονοεί ότι η
επί πληρωμή εκπαίδευση που
προσφέρει η κυβέρνηση δεν
είναι πλήρης. Και τούτο δεν
είναι καθόλου επαινετικό για
την κυβέρνηση. Η ύπαρξη
και μόνο των φροντιστηρίων
μειώνει την κρατική εκπαίδευ-
ση. Και η εκπαίδευση αυτή

πιστήρια; Η εξασφάλιση δω-
ρεάν εισιτηρίων για την χρή-
ση των συγκοινωνιακών μέ-
σων. Και μετά η άστική τάξη
επιμένει ότι υπάρχει ισότητα
ευκαιριών στο καπιταλιστι-
κό σύστημα.
Η έννοια που δίνουν στην
λέξη ισότητα είναι πολύ πα-
ράξενη. Από τη στιγμή που
τά οικονομικά μέσα παίζον-
τον πρώτιστο ρόλο στη μόρφω-
ση, η ανισότητα ευκαιριών εί-
ναι φυσικό επακόλουθο. Και
η ανισότητα αυτή πρέπει να
σταματήσει.
Η γνώμη μας είναι ότι η
εκπαίδευση, από τα νηπιαγω-
γικά μέχρι τα πανεπιστημιακά
στάδια της πρέπει να αποτε-
λεί φροντίδα και καθήκον του
κράτους. Ένας λόγος περισ-
σότερος για την εγκαθίδρυ-
ση πανεπιστημίου. Η εκπαί-
δευση είναι κάτι που χρειάζε-
ται σ' όλους ανεξαιρέτως. Κι'
ταί σ' όλους ανεξαιρέτως. Γι'
αυτό το λόγο μπορεί εύκολα να
δρα βλικής ανάγκης. Κι' η
ανάγκη για μόρφωση γίνεται
αντικείμενο εκμετάλλευσης. Γι'
νεται εμπορικό είδος. Η επέμ-
βαση του κράτους είναι άπα-
ραίτητη.

ΔΩΡΕΑΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Πρόσφατο παράδειγμα αποτε-
λεί η διαδήλωση των προσφύ-
γων μαθητών που φοιτούν σε
ιδιωτικά σχολεία, που έγινε
πριν ένα μήνα, περίπου στη
Πλατεία Έλευθερίας. Κύριο
αίτημά τους ήταν η μείωση
των διδάκτρων. Αλλά και οι
μαθητές των κρατικών σχο-
λείων πολλές φορές απαιτήσαν
δωρεά εκπαίδευση και ισότη-
τα ευκαιριών.
Το κράτος έτσι εγκαταλεί-
πει την νεολαία στην ανεπαρ-
κή μόρφωση κερδοσκοπικών

τή είναι τα φροντιστήρια. Μα-
θητές κρατικών και ιδιωτικών
σχολείων κάνουν πλατεία χρή-
ση φροντιστηριακών ιδρυμά-
των που ο κ. Ε. Χανδριώτης
σε όμιλία του στο συνέδριο της
ΟΕΔΜΕΚ τα χαρακτήρισε σαν
άπάνθρωπα. Αυτά εκτός από
οικονομικά προβλήματα, δη-
μιουργούν και ένα σωρό άλλα
ψυχολογικής και κοινωνικής
φύσεως.
Η μαθητική κοινωνική ζωή
περιορίζεται και απορροφάται
σε φροντιστηριακά μαθήματα.

θά είναι το όργανο προόδου
της αυριανής κοινωνίας.
"Όσο για την πανεπιστη-
μακή μόρφωση η στάση της
κυβέρνησής μας χαρακτηρίζε-
ται από πλήρη αδιαφορία.
Μια αδιαφορία αδικαιολόγητη.
Πώς θα μπορέσουν οι πρό-
σφυγες σπουδαστές να συνεχί-
σουν τες σπουδές τους χωρίς
κρατική ένισχυση; Πώς θα
μπορέσουν οι πρόσφυγες μαθη-
τές και οι μαθητές που προέρ-
χονται από τα κατώτερα στρώ-
ματα να έγγραφον σε πανε-

ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΣΚΗΝΗ ΕΔΕΝ

Το χρονικό της κυπριακής προδοσίας

Του Κ. Χαρολαμπίδη

Το έργο αν μπορώ να τό
λέω έτσι είναι: έργο βασισμέ-
νο σε στοιχεία — ντοκουμέν-
τα γύρω απ' την προδοσία
του Κυπριακού λαού, γύρω ά-
πό το προδοτικό πραξικόπημα
και την ταυρική εισβολή. Εί-
ναι έργο, πολιτικό — ντοκου-
μέντο.
Σκοπός μας είναι η αποκά-
λυψη και η καταδίκη των έ-
νόχων, των σφαγέων του Κυ-
πριακού λαού. Θέλωμε μέσα
απ' αυτό να σκαλίσουμε μνή-
μες, συνειδήσεις, να ξύσουμε
τις πληγές, να τις αφήσουμε
να ξανατρέξουν, να μην ξεχά-
σουμε ποτέ μέχρι την τελική
κάθαρση, μέχρι την πλήρη
αποκατάσταση της ήθικης τά-
ξης, που για μäs δεν είναι
άλλη από το να καθήσουν έ-
λοι οι προδότες στο σκαμνί.
Δεν κάνουμε θέατρο. Δεν
παίζουμε θέατρο. Χρησιμοποι-
ούμε τη σκηνη σά χώρο από
τόν οποίο αποκαλύπτουμε την
αλήθεια. Μ' αυτό δεν σημαί-
νει πως αρνιούμαστε την Τέ-
χνη. Ίσα — ίσα για μäs
ή Τέχνη σε τέτοιες περιόδους
άγωνα είναι όπλο στο χέρι
του λαού με το οποίο διαφω-
τίζει, καθοδηγεί, ενημερώνει,
αποκαλύπτει. Δεν είναι και-
ρός για φιοριτούρες και κα-
μώματα τυλιγμένα σε χρυσό-
χαρτο. Είναι καιρός άγώνα
άνένδοτου, άγώνα σκληρού κι'
άδυσώπητου, είναι καιρός της

επίθεσης.
Οι σύντροφοι που δουλέφα-
με μαζί είναι: όλοι έρασιτέ-
χνες, μαθητές γυμνασίου.
Δεν έχουν καμμία προηγούμε-
νη πείρα στο θέατρο, όμως
δούλεψαν σκληρά, συνειδητά
και στάθηκαν σε πολύ ψηλό
επίπεδο. Κάναμε πολιτική με
την πιο πλατειά έννοια του
δρου.
Το έργο αυτό τό παίξαμε
σε δυο παραστάσεις στην Κύ-
προ και κατόπι, στην περίο-
δο των γιορτών του Πάσχα
προσκληθήκαμε από συντρό-
φους της Αθήνας, Πάτρας,
Ρόδου, Χανίων και δώσαμε
μια σειρά παραστάσεων που
για μäs αποτέλεσαν στάθμο
και αρχή της δύσκολης δου-
λειάς που αναλάβαμε. Σάν ά-
ναπόσπαστο τμήμα του κινή-
ματός μας μεταφέραμε σ' αυ-
τές τις πόλεις την άγωνία,
τόν πόνο, την πίστη του λαού
μας, για (λευτεριά) παίρνον-
τας την απόφαση ενός άγύρι-
στου δρόμου.
Στην Αθήνα τα πράγμα-
τα δεν ήταν και τόσο εύκολα
γιατί όσο νάναι, ήταν μεγάλη
ύποθεση για μια έρασιτεχνι-
κή σκηνη να δίνει παράστα-
ση στο κέντρο του θεάτρου
με παράδοση πολλών χρόνων.
Παρ' όλα αυτά από τα πρώ-
τα λεπτά της παράστασης έ-
σκασε τό πρώτο χειροκρότη-
μα, και σε λίγο κι' άλλα. Αυ-

τό ήταν. Ο πάγος έσπασε.
Κερδίσαμε τό κοινό κι' ακό-
μα περνούσαν οι θέσεις. του
κινήματός μας, γίνονταν βίω-
μα σ' αυτό τό κοινό για πρώ-
τη φορά τό αληθινό προσω-
πειο της προδοσίας.
Μετά την παράσταση της
Αθήνας μäs προσκάλεσαν οι
Παλαιστίνιοι φοιτητές στην
Αθήνα και δώσαμε παρά-
σταση στη φοιτητική Έστία,
οργανωμένη από τόν σύλλογο
των αδερφών Παλαιστινίων.
Η παράσταση αυτή ήταν πιο
πολύ ένα λαϊκό πανηγύρι που
τέλειωνε μ' ένα κοινό όρκο
Κυπρίων και Παλαιστινίων
για συνέχιση του κοινού ά-
γώνα ενάντια στον ίδιο έχθρό.
Τόν Αμερικάνικο ιμπεριαλι-
σμό.
Η παράσταση της Πάτρας
ήταν κάτι διαφορετικό. Ήταν
πιο πολύ μια ενημέρωση για
όλη την Κυπριακή πραγματι-
κότητα. Ο Κόσμος για πρώ-
τη φορά έδλεπε και άκουγε
τι ακριβώς είχε γίνει, τι ά-
κριβώς γίνεται. Παίξαμε στο
δημοτικό θέατρο Πατρών,
γεμάτο από τό λαό φοιτητές,
εργάτες. Γενική διαπίστωση:
"Όλοι συγκινημένοι και συ-
νεπαρμένοι, θέλουν να ξανα-
πάμε.
Ακολουθεί η Ρόδος που ξε-
περνά και την Αθήνα και
την Πάτρα σε επιτυχία. Έδω

η παράσταση ήταν πιο πολύ
«μια γροθιά στο στομάχι» ό-
πως είπε ένας σύντροφος. Κι
εδώ θέλουν να ξαναπάμε.
"Όμως τό αποκορύφωμα ό-
λων, υπήρξε η Κρήτη. Τα
Χανιά. Έδω η παράσταση
δεν τέλειωσε ποτέ μέχρι την
ήμέρα που φύγαμε. Από την
ώρα που μäs παράλαβαν στο
αεροδρόμιο, μέχρι την παρά-
σταση, που ήταν ένα ξεσάγω-
μα του λαού και μια κραυγή,
μέχρι τό μεγάλο γλέντι με
τούς συντρόφους στο λιμανά-
κι που μäs θύμιζε την Κερύ-
νεια, μέχρι την επιστροφή
στο αεροδρόμιο για τό γυρι-
σμό, όλα καθορίζονταν από
την ατέλειωτη, άδάσταχτη
συγκίνηση, την τεράστια αγά-
πη των συγκλονιστικών συν-
τρόφων. Αλέκα, Νικηφόρος,
Γιάννης κ.λ.π.
Έδω όλα λειτουργήσαν νο-
μοτελειακά. Μια αϊθουσα γε-
μάτη, ένας λαός που σε τίπο-
τα δεν διαφέρει απ' τό δικό
μας, μια άπέραντη αγάπη δο-
σμένη απόλογερα, μäs έκανε
να τό χάσουμε, να μην πι-
στεύουμε στα μάτια μας. Και
δεν ήταν τίποτα φτιαχτό. "Ο-
λα ήταν μια κραυγή ενάντια
στον κοινό έχθρό, ένα σφίξιμο
των χεριών και μια υπόσχε-
ση.
—Σύντροφοι: θέ-
λωμε να βρούμε

και να πολεμή-
σουμε για τήν Κύ-
προ.
—Σύντροφοι: ό έ-
χθρός είναι κοι-
νός. Χτυπάτε τον
όπου κι' αν βρι-
σκεταί.
Φεύγοντας δώσαμε την ύ-
πόσχεση πως θα ξαναγυρί-
σουμε. Πως θα μείνουμε πιο
πολύ. Πως θα πάμε σ' όλη
την Κρήτη.
Η ομάδα μπηκε πια στο
δρόμο που χάραξε η ίδια η
ιστορία του κινήματος. Θα
δώσουμε παραστάσεις σ' όλη
την Κύπρο και παράλληλα
θα δουλεύουμε για την συνέ-
χιση του έργου, γι από με-
γάλωμά του. Γιατί αυτό που
έχουμε στα χέρια μας είναι
ένα μέρος μόνο ενός μεγαλύ-
τερου έργου. Τό σύνολο είναι
μια τριλογία. Τελιώνει με
μια δίκη. Αυτό θα δουλέψου-
με στη συνέχεια. Θα είναι η
δίκη των ενόχων. Τό έκαστο-
τε κοινό θα αποτελεί τούς έ-
νόχους. Θάνατι υπόχρεοι να
δικασούν.
"Αποστολή και χρέος μας
ή έρευνα και η αλήθεια. Υ-
πόσχεση στο λαό είναι πως θα
τραβήξουμε τό νημα ως τό
τέλος. Ζητούμε την συμμετά-
σταση και την συμμετοχή.
«Εμπρός να σηκώσουμε τόν
ήλιο πάνω από την Κύπρο...»

Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Μιά τολμηρή καθαρά Μαρξιστική ανάλυση κάμνει σήμερα αισθητή την παρουσία μέσα στο Έργατικό Κόμμα της Βρετανίας. Η συνδιάσκεψη των Νεαρών Σοσιαλιστών του Έργατικού Κόμματος (LPYS) που έγινε στο Μπλάκπουλ στις 1-19 του Απρίλη αποτέλεσε πραγματική έκπληξη για όσους την παρακολούθησαν ξέροντας το συντηρητικό πρόγραμμα της Έργατικής Κυβέρνησης. Στην συνδιάσκεψη, ο επαναστατικός σοσιαλιστικός μετασχηματισμός αποτελούσε τον άξονα γύρω από τον οποίο περιστρεφόταν κάθε συζήτηση.

Οι περισσότεροι αντιπρόσωποι ήταν νεαροί εργάτες, δραστήριοι συνδικαλιστές. Οι φοιτητές βρίσκονταν σε μειοψηφία. Η μεγάλη πλειοψηφία των αντιπροσώπων (περίπου τα 3/4) ήταν υποστηρικτές των απόψεων της εφημερίδας Militant. Οι ύπολοιποι διαμοιράζονταν στους υποστηρικτές του «Τρίμπιουν γρούπ» και σε διάφορες άλλες τάσεις που χαρακτηρίζονται από τους οπαδούς του Militant σαν «υπερικοί». Παρά την συντριπτική κυριαρχία των οπαδών του Militant ωστόσο η συζήτηση ήταν πολύ δημοκρατική και η έκφραση απόλυτα ελεύθερη.

Η ραχοκοκκαλιά της ανάλυσης και των προοπτικών του LPYS μπορεί σε χοντρές γραμμές να συνοψιστεί στα εξής:

1. Η πολύχρονη άνθηση της δύσης που ακολούθησε τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο παίρνει τέλος και μπαίνουμε σε μια περίοδο ακαμψανθεσμάτων που θα δξύνουν τις ταξικές συγκρούσεις.
2. Αυτή η πολύχρονη άνθηση έδωσε τη δυνατότητα στους καπιταλιστές να δώσουν ψυχολογία στους εργάτες εξαγοράζοντας μια κάποια ήρεμία. Ταυτόχρονα όμως ανέθεσε την οργανωμένη δύναμη των εργατών κλίνοντας το ισοζύγιο δυνάμεων προς το μέρος της εργατικής τάξης παρ'

Όλη τη μείωση του πολιτικού επιπέδου των μαζών.

3. Με το τέλος της άνθησης και τα επερχόμενα ακαμψανθεσμάτα το πολιτικό επίπεδο θα ανεβαίνει μέσα στον αγώνα και η εργατική τάξη θα μπορεί, με την σωστή καθοδήγηση από την ηγεσία της, να χρησιμοποιήσει τη δύναμή της για την ανατροπή του καπιταλισμού και την επίτευξη μιας εργατικής δημοκρατίας.
4. Η αποικιακή επανάσταση όπου μεταφέρθηκε το επίκεντρο της επαναστατικής σύγκρουσης στη διάσπαση της οικονομικής άνθησης, αδυνατίζει στη μακρόχρονη πορεία της των ιμπεριαλισμό που αποδειχεται ολοένα και πιο ανίκανος να επένθει δυναμικά (Πορτογαλία, Αγκόλα κλπ).

η 15η συνδιάσκεψη των νέων σοσιαλιστών του εργατικού κομματος της βρετανίας

Τη συνδιάσκεψη προσώγησαν αντιπρόσωποι από τη Σοσιαλιστική Νεολαία της Ισπανίας, την Σοσιαλιστική Νεολαία της Χιλής και την Σοσιαλιστική Νεολαία ΕΔΕΝ που προσκλήθηκαν σαν «αντιπρόσωποι αδελφών οργανώσεων». Την παρακολούθησαν αντιπρόσωποι από πολλές, ευρωπαϊκές κυρίως, χώρες. Εγκρίθηκαν επίσης ψηφίσματα για πολλά διεθνή προβλήματα συμπεριλαμβανομένου και του Κυπριακού.

Οι τρεις μέρες που ακολούθησαν την συνδιάσκεψη αφιερώθηκαν σε σεμινάρια για διά διάφορα θέματα. Ένα από τα σεμινάρια δόθηκε από τον αντιπρόσωπο της ΕΔΕΝ με θέμα το Κυπριακό. Προβλήθηκαν επίσης φιλμ μεταξύ των οποίων το "VIVA PORTUGAL" και του «Z» του Κώστα Γαβρά.

ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Η Συνδιάσκεψη έκφραζε την αλληλεγγύη της προς τους πρόσφυγες, τους εργάτες και τους αγρότες της Κύπρου που για μια άδεια φορά υπέφεραν σκληρά τον περασμένο χρόνο.

Το φασιστικό πρακτικό του Ιουλίου του 1974 και η εισβολή που ακολούθησε του Τουρκικού Στρατού, δημιούργησαν 200.000 πρόσφυγες και σήμαναν 8.000 νεκρούς ή αγνοούμενους. Παρ'όλας τις διακηρύξεις της κυβέρνησης, φωνές για ένδεια και διακηρύξεις των Ένωσεων Έθνων τ'όσοι δεν έχει γίνει για την λύση των σοβαρών προβλημάτων των προσφύγων που έχουν τα στήθια και τη γη τους ή για τα προβλήματα των αγρότων και δάσκαλων της εργατικής τάξης.

Μένο η εργατική τάξη αποδεχτηκε αποφασισμένη και λιανή να πολεμήσει τις προσαρτήσεις της αντίστασης να συντρέξει με δημοκρατικά δικαιώματα. Μένο η εργατική τάξη μπορεί να βάλει τέλος στην κατοχή του βόρειου τμήματος του νησιού και στη διχοτόμηση. Το μεγαλύτερο μέρος της ένδειας φρονιάς αποδεχτηκε άσπαστος στον άδαντο του στρατού της Τουρκικής άρχουσας τάξης. Είναι φανερό ότι οι πρόσφυγες δεν θέ γυρίσουν στα σπίτια τους χωρίς άδεια. Βασική προϋπόθεση είναι η δημιουργία ένδοξης εργατο-αγροτικής πολιτοφυλακής σε δημοκρατικές βάσεις με αξιοκρατικούς και να ελέγχονται και να υπόκεινται σε ανάκληση.

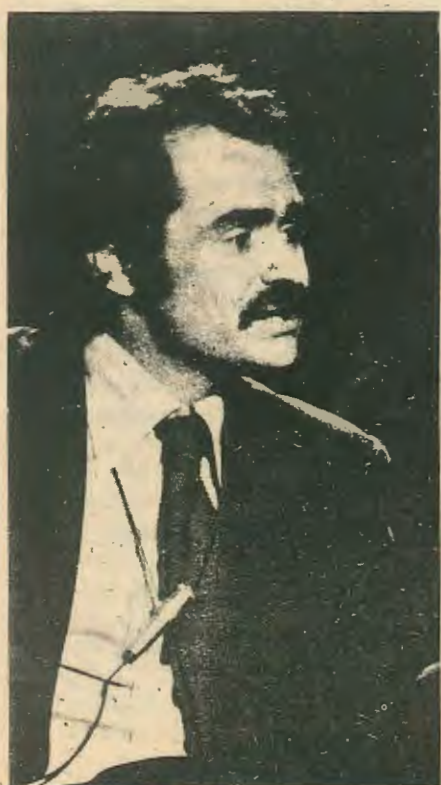
Ένα τολμηρό σοσιαλιστικό πρόγραμμα χρειάζεται για να κερδηθεί η ένδεια των Τουρκών και Έλλήνων εργατών και για να εξασφαλιστεί η υποστήριξη των αδερφών τους στην Ελλάδα και την Τουρκία. Το Ένωσις Έθων δ'αποδεχτούν άνοιγμα (δύο μήνες παντού στον κόσμο) να σταματήσουν επικοινωνία πόλεμο στον άπασο διακόπτοντας από τις μεγάλες συνάψεις έχει αναμείξει.

Η Συνδιάσκεψη διαθέτει την κλήση ήπο στήριξη της σε Σοσιαλιστικό Κόμμα (ΕΔΕΝ) και Ισλαμική στη Σοσιαλιστική Νεολαία ΕΔΕΝ. Αυτές οι οργανώσεις επέδειξαν τον έαυτο τους στον αγώνα των τελευταίων χρόνων.

Ίσοχρόστια να ανεβάσουμε την υποστήριξη προς την Σοσιαλιστική Νεολαία (ΕΔΕΝ) μέσα σε βρετανικό εργατικό κίνημα και να εργαστούμε και να βοηθήσουμε την ανάπτυξη τους στην Βρετανία. Η ένδεια των Βρετανών και της Κυπριακής εργατοσύνης απαιτείται στον επερχόμενο έθνο. Η βρετανική κυβέρνηση πρέπει άμεσα να άποστρέψει τον στρατό της από την Κύπρο και να επιστρέψει τις βάσεις στους Κύπριους.

Έλληνες και Τουρκοί εργάτες ένωστετε έθνοτα στον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Για μια Σοσιαλιστική Κύπρο.
ΚΑΤΑΤΟΜΗΚΕ, DUMMICH LPYS.
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΚΕ ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΗ ΠΑΝΤΟΦΛΙΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ

ΠΡΙΝ λίγες μέρες σκοτώθηκε ο Α. Παναγούλης, αγωνιστής της αντίστασης στην διάρκεια των έφτά χρόνων της δικτατορίας. Ακόμα δέν ξεκαθαρίστηκε αν ο θάνατός του οφειλόταν σε άτύχημα, όπως υποστηρίζει η Έλληνική Κυβέρνηση, ή αν δολοφονήθηκε από τις γνωστές δυνάμεις της αντίδρασης.

Ο Παναγούλης υπήρξε ένας από τους συνεπείς αντιστασιακούς αγωνιστές. Συνδέθηκε επίσης με την Κύπρο και την έδω αντίσταση έναντια στη χούντα. Αν σήμερα, η δεξιά προβάλλει τη συνεργασία του με το Γιωρκάτζη για να περισώσει το γόητρο του δευτέρου, τούτο δείχνει την έχτιμηση που τρέφει ο Έλληνικός λαός για τους αγώνες του Παναγούλη. Ο διπλός ρόλος του Γιωρκάτζη, οι μηχανορραφίες του και οι συνεργασίες του με τη χούντα είναι πια φανερές.

Η Εκκάθαρη στάση του Παναγούλη, οι αγώνες του έναντια στην δικτατορία, ή πάλη του για λευτεριά συγκινούν σήμερα, που δέν υπάρχει πια, ολόκληρο το λαό της Ελλάδας και της Κύπρου που για τόσα χρόνια έζησε και υπόφερε κάτω από τον ζυγό της χούντας.

Η μνήμη του θα μείνει στους αγωνιστές της Κύπρου παντοτεινή, γιατί πολέμησε με πάθος ένα κοινό άδixταστο έχθρο.

αγοραζετε τη σοσιαλιστική έκφραση

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Έσωτερικό 24 φύλλα 1500 μιλς
Έξωτερικό 24 φύλλα 2000 μιλς
Τιμή φύλλου 50 μιλς.

Οι έπιταγές στο λογαριασμό
1762 Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου
Λευκωσία.

Η Σοσιαλιστική Έκφραση θα διατείθεται στα Γραφεία της Σοσιαλιστικής Νεολαίας ΕΔΕΝ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 23
Λευκωσία ή για συνδρομές
Τ.Κ. 1064 Λευκωσία.